

- 2 Národná podnikateľská cena za životné prostredie v SR 2013**
- 4 Malé Dvorníky – Dedina roka 2013 – hostila víťazov**
- 8 Mongolská delegácia zavítala na Slovensko**
- 10 Desať rokov integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania v SAŽP**
- 13 Stav integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania v Srbskej republike**
- 15 Prvý spoločný EIA portál dvoch štátov v Európe**
- 16 Kolíska človeka v Čade**
- 18 Zelení záchranári**
- 20 Zachránený bocian čierny zimuje v Etiópii**
- 21 Postrelený lietal ďalej**
- 22 Jubileum troch národných parkov a vytvorenie ich sústavy**
- 25 Prechádzka Národným parkom Malá Fatra**
- 28 Vzdelávanie k zelenému verejnému obstarávaniu v Slovenskej republike**
- 29 EIONET spája**
- 30 Pilotný program EÚ na overovanie environmentálnych technológií**
- 31 Unikátna technológia v Krajinom**
- 32 Historické základy environmentalizmu a environmentálneho práva (LVII.)**
- 34 Ekológia v objektíve**

Na obálke: Malé Dvorníky – Dedina roka 2013 (foto: Stanislav Hupian)

Enviromagazín – odborný-náučný časopis o životnom prostredí, XVIII. ročník, šieste číslo, december 2013, vydáva Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Slovenská agentúra životného prostredia (IČO 00 626 031), šesťkrát ročne, www.enviromagazin.sk. Adresa redakcie: SAŽP, Tajovského 28, P. O. Box 252, 975 90 Banská Bystrica, tel./fax: 048/4230694, e-mail: enviro@sazp.sk. Zodpovedný redaktor: Ing. Martin Vavrinek, redaktor-ka: Mgr. Alena Kostúriková, predseda redakčnej rady: RNDr. Jozef Klinda, členovia: RNDr. Zita Izakovičová, RNDr. Vlasta Jánová, Ing. Pavel Jech, prof. RNDr. Mária Kozová, CSc., Ing. Zuzana Lieskovská, Ing. Michaela Mrázová, Mgr. Pavlína Mišíková, Ing. Marta Slámková. Nakladateľ: EM DESIGN, Zvolen. Pisomné objednávky prijíma redakcia. Reg. MK SR č. EV 636/08, ISSN 1335-1877. Nevyžiadané materiály redakcia nevracia.

Vytlačené na ekologickom papieri Hello. Výrobca má certifikovaný FSC, PEFC, EMS podľa medzinárodných noriem ISO 9001, 14001 a EMAS. Tieto certifikácie obsahujú rôzne environmentálne iniciatívy, napr. spoločnosť získava 30 % svojej spotreby energie z biopalív a 40 % prepravy realizuje pomocou nízko emisných prostriedkov, ako sú železnice alebo siete kanálov. Hello je plne recyklovateľný papier a môže byť použitý na získanie papierovej drviny najvyššej kvality.

Parlament schválil dôležité novely envirozákonov

Novela zákona o ochrane prírody

Národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vtáčie územia, prírodné rezervácie a chránené areály bude po novom vyhlasovať vláda SR. Novelu zákona o ochrane prírody a krajiny z dielne MŽP SR schválila Národná rada SR 29. novembra 2013. Novela prinesie efektívnejšie a účinnejšie nástroje na dokončenie zonácie národných parkov a ochranu prírody s dôrazom na dohodu s vlastníckymi pozemkami v chránených územiach. Novela je výsledkom kompromisu a predchádzala jej zložité rokovania s verejnosťou, mimovládny organizáciami, súkromnými vlastníckymi, ale aj inými rezortmi. Zákon by mal vstúpiť do platnosti 1. januára 2014.

Novela upravuje taktiež reguláciu invázných druhov rastlín. Podľa nových pravidiel bude vlastníč, správca alebo užívateľ, nájomca, povinný odstraňovať invázne druhy zo svojich pozemkov na vlastné náklady alebo na náklady pôvodcu šírenia. Doteraz boli náklady na farchu pôvodcu šírenia a ak nebol známy, na náklady štátu. Zmenia sa tiež podmienky na výrub drevín. Súhlas nebude po novom potrebný v prípade drevín v nezastavaných častiach sídiel s obvodom kmeňa do 80 centimetrov. Zmena sa tak týka len extravilánu, súčasná hranica pre dreviny s obvodom kmeňa do 40 centimetrov v intraviláne sa nemení. Toto opatrenie sa nevzťahuje na dreviny rastúce ako súčasť verejnej zelene, na cintorínach, v územiach s 2. a 3. stupňom ochrany a dreviny rastúce na územiach so 4. a 5. stupňom ochrany. Tam je výrub akýchkoľvek drevín zakázaný. Pre chránené stromy platí osobitný režim ochrany.

Novely, týkajúce sa odpadového hospodárstva

Kým v západných krajinách sa väčšina odpadu recykluje a zhodnocuje, na Slovensku je to naopak. Zmeniť to môže novela zákona o poplatkoch za uloženie odpadkov, ktorú 28. novembra schválil parlament. Od januára 2014 prinesie táto novela v niektorých prípadoch vyššie ceny za ukladanie odpadu na skládkach. Týmto spôsobom chce envirorezort motivovať pôvodcov odpadu, aby ho viac triedili a zhodnocovali a menej ukladali na skládky a zafažovali tak životné prostredie. Druhá novela, ktorú schválili poslanci Národnej rady SR, sa týka zberu batérií a akumulátorov v obciach. Ich výrobcovia budú vďaka nej od budúceho roka niesť všetky náklady spojené so zberom, spracovaním a recykláciou tých použitých. Novela zákona o odpadoch bola reakciou na odôvodnené stanovisko Európskej komisie voči Slovenskej republike, tzv. infringement, pre nevyhovujúcu transpozíciu európskej smernice o batériách a akumulátoroch. Európska komisia vytýkala Slovensku nedostatočné zavedenie rozšírenej zodpovednosti výrobcov v legislatíve SR. Novela zákona odstránila tieto deficity a ochránila Slovensko pred vysokou pokutou zo strany Európskej komisie.

Právna norma zavádza aj kolektívne nakladanie s použitými batériami a akumulátormi. Taktiež zavádza povinnosť stiahnuť bezodkladne z trhu tie batérie a akumulátory, ktoré boli uvedené na trh po 26. septembri 2008 a nespĺňajú požiadavky smernice.

Zvýšenie poplatkov za skládkovanie odpadu sa podľa novely zákona o poplatkoch za uloženie odpadkov nedotkne firiem, ktoré zákon o odpadoch dodržiavajú. Na jeho základe je držiteľ odpadu povinný recyklovať odpad pri svojej činnosti a odpad takto nevyužitý ponúknuť na recykláciu iným subjektom. Tie firmy, ktoré recyklujú, tak nebudú platiť zvýšené poplatky za ukladanie odpadu. Podobný princíp má platiť aj v prípade obcí. Pokiaľ ich obyvatelia budú separovať, nebude potrebné zvyšovať im poplatky.

Novela mení aj prerozdelenie príjmov z poplatkov za uloženie odpadu, ak sa skládka odpadov alebo odkalisko nachádza v katastrálnom území viacerých obcí. V súčasnosti má absencia tohto ustanovenia spôsobovať v praxi problémy pri prerozdeľovaní príjmov. Zavádza sa preto pomerné rozdelenie príjmov k veľkosti územia, ktoré skládka odpadov/odkalisko v katastrálnom území danej obce zaberá. Príjmy z uloženia odpadu sa po novom budú môcť použiť aj na iný účel, ako je odpadové hospodárstvo obce. Peniaze budú môcť ísť aj, napr. na zlepšenie životného prostredia v obci.

Zdroj: Odbor komunikácie MŽP SR (krátené)